

नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३६) काठमाडौं, पुस २४ गते २०४६ साल (अतिरिक्ताङ्कः ५७)

भाग २

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०४६ सालको ऐन नं. २८

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि
विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम
नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी
त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद
परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय
सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु
परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री
श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा
समरविजयिनाम् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ को सरकारको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई
कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: श्री ५ को सरकारको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावहरूलाई कार्यान्वयन गर्न केही महशूल, कर, पोत, शुल्क र दस्तूर लगाउन, लगाई राखेकोलाई चालू राख्न वा हेरफेर गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

१.१ यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०४६" रहेको छ ।

१.२ यस ऐनको दफा १,२,३ र ४-२०४६ साल आषाढ २६ गतेदेखि र अरु दफाहरू २०४६ साल आश्विन १ गतेदेखि प्रारम्भ भएको मानिनेछ ।

२. भन्सार महशूल:

२.१ नेपाल अधिराज्यबाट विदेशमा निकासी हुने र विदेशबाट नेपाल अधिराज्यभित्र पठाउने हुने मालवस्तुहरूमा अनुसूची-१ बमोजिम भन्सार महशूल (साधारण भन्सार महशूल, अतिरिक्त भन्सार महशूल र समिकारक महशूल) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

२.२ भन्सार महशूलसम्बन्धी अन्य व्यवस्था आर्थिक ऐन, २०४५ (अनुसूची २, ३ र ४ बाहेक) बमोजिम हुनेछ ।

३. अन्तःशुल्क:

३.१ नेपाल अधिराज्यभित्रका मिल वा कारखानामा उत्पादन वा तयार भएका मालवस्तु वा पदार्थमा अनुसूची-२ बमोजिम अन्तःशुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३.२ उपदफा ३.१ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कपडा उद्योगहरूको उत्पादनमा अन्तःशुल्क दरमा २५ प्रतिशत छूट दिइनेछ । गत आर्थिक वर्षभन्दा बढी कपडा उत्पादन गर्ने उद्योगहरूलाई बढी उत्पादन गरेजतिको परिमाणमा थप २५ प्रतिशत अन्तःशुल्क छूट दिइनेछ । गत आर्थिक वर्षमा पूरा अवधि नचलेको उद्योगलाई चलेको अवधिको आधारमा वामासाहीले वार्षिक उत्पादन कायम गरी सो भन्दा बढी उत्पादन गरेजतिमा मात्र थप अन्तःशुल्क छूट दिइनेछ ।

(२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३.३ अन्तःशुल्कसम्बन्धी अन्य व्यवस्था "आर्थिक ऐन, २०४५" बमोजिम हुनेछ ।

४. बिक्रीकरः

४.१ आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा अनुसूची-३ बमोजिम बिक्रीकर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४.२ देहायका मालसामान उत्पादन गर्ने घरेलु उद्योगलाई बिक्रेतामा दर्ता गरी त्यस्ता उद्योगले गरेको उत्पादनमा बिक्रीकर असूल गरिनेछः-

(क) सबै प्रकारका मदिराहरू (अविकसित क्षेत्रमा स्थापना हुने फलफूल-बाट निर्मित मदिरा बाहेक) वियर, छ्याङ र कोर्वोनाइज्ड हल्का पेयहरू,

(ख) चुरोट, सिगार, बिडी र सुतीबाट बनेका अन्य सामानहरू,

(ग) चिरानी काठ (सःमिलमा चिरानी भएको),

(घ) बहुमूल्य ढुंगा जवाहिरात कटिङ, पोलिसिङ,

(ङ) कत्था र टेनिङ ।

४.३ उपदफा ४.२ मा उल्लेखित मालसामानहरू उत्पादन गर्ने घरेलु उद्योग-हरू बाहेक अरु घरेलु उद्योगहरूको हकमा औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०३८ बमोजिम हुनेछ ।

४.४ साना, मझौला तथा ठूला उद्योगहरूलाई बिक्रेतामा दर्ता गरी ती उद्योग-हरूबाट उत्पादित मालसामानको बिक्री अवस्थामा बिक्रीकर लगाई असूल उपर गरिनेछ ।

तर देहायका उद्योगहरूको हकमा आवश्यक पर्ने कोरामाल, सहायक कोरामाल तथा रासायनिक पदार्थको पैठारी अवस्थामा नै बिक्रीकर लगाई असूल उपर गरिनेछः-

(क) फोटोग्राफी,

(ख) रेडिमेड गार्मेण्ट,

(ग) प्याकिङ्ग मात्र गर्ने,

(घ) चलचित्र उत्पादन गर्ने व्यवसाय ।

४.५ स्वदेशी शिशाकलम उद्योगले उत्पादन गर्ने शिशाकलममा लाग्ने बिक्रीकर पूर्ण रूपमा छूट दिइनेछ ।

४.६ परिवर्त्य विदेशी मुद्रा आर्जन हुने गरी कुनै उद्योगले आफ्नो उत्पादन नेपाल अधिराज्यमा नै गरेमा बिक्रीकर पूर्ण रूपमा छूट दिइनेछ ।

(३)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

606

४.७ नेपाल अधिराज्यभित्र पैठारी हुने देहायका मालवस्तुहरूको पैठारीमा लाग्ने बिक्रीकर पूर्ण रूपमा छुट दिइनेछः-

- (क) सौर्यशक्ति, गोबरग्याँस लगायत वायोग्याँसको लागि आवश्यक पर्ने उपकरणहरू र त्यसका पार्टपूजाहरू,
- (ख) कृषिजन्य उत्पादन, फलफूल, माछा आदि सुरक्षित गर्न निर्माण गरिने शीत भण्डारहरूको लागि आवश्यक पर्ने उपकरण तथा औजारहरू,
- (ग) ट्रलीबस सेवा सञ्चालन तथा विस्तारको लागि आवश्यक यन्त्र, उपकरण, ट्रलीबस तथा त्यसका पार्टपूजाहरू,
- (घ) नेपाल अधिराज्यभित्र स्वीकृति प्राप्त स्तरीय अस्पताल सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने उपकरण तथा औजारहरू ।

४.८ बिक्रीकरसम्बन्धी अन्य व्यवस्था "आर्थिक ऐन, २०४५" बमोजिम हुनेछ ।

५. हवाई उडान कर: आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा अनुसूची-४ बमोजिम हवाई उडान कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

तर, परिवर्त्य विदेशी मुद्रा तिरी खरीद गरिएको हवाई टिकटबाट गरिने आन्तरिक हवाई उडानमा विदेशी पर्यटकलाई हवाई उडान कर लाग्ने छैन ।

६. आयकर:

६.१ आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम आयकर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६.२ नेपाल अधिराज्यबाट विदेश निर्यात गरी आर्जन गरेको आयमा आयकर लगाइने छैन ।

तर यस्तो सुविधा प्राप्त गर्न बैंक मार्फत निकासीको कारोवार गरी निर्यातबाट प्राप्त विदेशी मुद्रा बैंक बाखिला भएको प्रमाण सहित प्रचलित कानूनबमोजिम आय विवरण पेश गर्नु पर्नेछ ।

६.३ नेपाल अधिराज्यभित्र पैठारी हुने व्यापारिक मालसामानहरूमा पैठारीकै अवस्थामा भन्सार प्रयोजनको लागि कायम गरिएको मूल्यमा पाँच प्रतिशतका दरले पैठारीकर्ताहरूबाट अग्रिम आयकर असूल गरिनेछ । यसरी कट्टा गरिएको अग्रिम आयकर अन्तिम कर निर्धारण हुँदा मिलान गरिनेछ ।

(४)

तर श्री ५ को सरकारले आवश्यकतानुसार नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकेको मुलुकबाट पैठारी हुने तोकिएका वस्तुहरूको पैठारीमा माथि उल्लेखित अग्रिम आयकरको दर घटाउन वा त्यस्तो अग्रिम आयकर असूल नगर्ने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

- ६.४ नेपाल अधिराज्यमा हवाई यातायात सेवा सञ्चालन गर्ने विदेशी हवाई कम्पनीहरूलाई उनीहरूले नेपाल अधिराज्यभित्र गरेको कूल कारोवार रकमको पाँच प्रतिशतका दरले आयकर लगाई असूल उपर गरिनेछ

तर नेपाल अधिराज्यमा हवाई यातायात सेवा सञ्चालन नगरी कार्यालयमात्र स्थापना गरी कारोवार गर्ने विदेशी हवाई कम्पनीहरूलाई उनीहरूले नेपाल अधिराज्यमा गरेको कूल कारोवार रकमको ३ (तीन) प्रतिशतका दरले आयकर लगाई असूल उपर गरिनेछ ।

- ६.५ कर्पोरेट आयकर लाग्ने कम्पनी तथा संस्थानहरूले वितरण गर्ने लाभांशको आयमा पचासी प्रतिशत छुट दिई बाँकी रकममा मात्र करदाताको अन्य आय भए सोमा समावेश गरी आयकर लगाइनेछ ।

- ६.६ अन्तर्राष्ट्रिय बोलपत्रद्वारा प्रतिस्पर्धा गरी एक आर्थिक वर्ष भन्दा बढी अवधिसम्म कायम रहने ठेक्काको खुद आय पूरै ठेक्काको हिसाबले कायम गरी कर निर्धारण गर्न सकिनेछ । तर एउटा ठेक्काको अवधि पूरा नहुँदै अरु पनि ठेक्कालिने करदाताले प्रत्येक ठेक्काको छुट्टा छुट्टै आय व्यय देखिने गरी ठेक्का हिसाब समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

- ६.७ अन्तर्राष्ट्रिय बोलपत्रद्वारा लिएको ठेक्का कार्यमा प्रयोग गरिने सम्पत्तिहरूमध्ये ह्यासकट्टीको प्रयोजनको लागि सम्बन्धित कन्सल्टेन्ट र परियोजना प्रमुख वा विभागीय प्रमुखले सिफारिश गरे अनुसार सम्पत्तिहरूको वर्गीकरण गरी त्यस्तो सम्पत्तिहरूमा प्रचलित कानूनबमोजिम ह्यासकट्टी सहूलियत दिइनेछ ।

- ६.८ प्रचलित कानूनबमोजिम विज्ञापन र अतिथि सत्कार बापत खर्च कट्टी गर्ने प्रयोजनको लागि कूल आय कायम गर्दा उद्योग तथा व्यापार व्यवसायको मुख्य कारोवारबाट प्राप्त रकम (ग्रस रिसिप्ट) वा खरीद बिक्री कारोवार भएमा सो बिक्री कारोवारबाट प्राप्त कूल बिक्री रकमलाई कूल आय मानिनेछ

- ६.९ आयकरसम्बन्धी अन्य व्यवस्था आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम हुनेछ ।

(५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७. शहरी क्षेत्रको घरजग्गा कर: आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम शहरी क्षेत्रको घर जग्गामा घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
८. ठेक्का कर: आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम ठेक्का कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
९. होटल कर: आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम होटल कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१०. सवारी साधन कर: आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. मनोरञ्जन कर:
- ११.१ आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
- ११.२ नेपाल अधिराज्यभित्र भिडियो प्रदर्शन गर्न स्वीकृति प्राप्त गरी व्यापारिक रूपमा सार्वजनिक प्रदर्शन गरिने भिडियो प्रदर्शनको प्रवेश टिकटको मूल्यमा १०० प्रतिशत मनोरञ्जन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
- ११.३ नेपाल अधिराज्यमा निर्मित नेपाली भाषाका चलचित्र, नेपाली टेलि-फिल्म वा नेपाली भिडियो फिल्मको प्रदर्शनबाट उठेको मनोरञ्जन करको रकममध्ये दुई तिहाई रकम नेपाली चलचित्र, नेपाली टेलिफिल्म तथा नेपाली भिडियो फिल्म निर्माताहरूलाई अनुदान दिइनेछ । यसरी अनुदान दिँदा उक्तबमोजिम उठेको मनोरञ्जन करको रकममध्ये दुई तिहाई रकम सम्बन्धित कर कार्यालयको धरौटी खातामा राखी नेपाली चलचित्र, नेपाली टेलिफिल्म तथा नेपाली भिडियो फिल्म निर्माताहरूलाई सम्बन्धित कर कार्यालयबाटै सोझै अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- ११.४ विदेशमा निर्माण गरी नेपाली भाषामा डबिङ मात्र गर्ने चलचित्र, टेलि-फिल्म र भिडियो फिल्म निर्मातालाई यस दफामा लेखिएबमोजिमको अनुदान दिइनेछैन ।
१२. व्याज कर: आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम व्याज कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१३. सडक पुल सम्भार कर: आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम सडक पुल सम्भार कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

(६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१४. टेलिभिजन र भिडियो डेकमा लाग्ने दस्तूर: आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम टेलिभिजन र भिडियो डेकमा दस्तूर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१५. मालपोत तथा भूमि कर: आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम मालपोत, भूमिकर तथा स्थानीय विकास शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
१६. रजिष्ट्रेशन दस्तूर: आर्थिक वर्ष २०४६।४७ मा आर्थिक ऐन, २०४५ बमोजिम रजिष्ट्रेशन दस्तूर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१७. दर घटाउन सक्ने: श्री ५ को सरकारले आवश्यकतानुसार नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी दफा २ मा उल्लेखित भन्सार महशूलको दर घटाउन सक्नेछ ।

अनुसूची-१

भन्सार महशूल दरबन्दी

संकेत नं.	माल वा वस्तुको नाम	महशूल दर प्रति १०० के.जी. वा मो. प्र.श. (%) वा रु. (अन्यथा केही उल्लेख नभएको भए)	
		पैठारी	निकासी
१	२	साधारण भन्सार महशूल	भन्सार महशूल
		३	४
०१.०१	जीवित घोडाहरू, गधाहरू, खच्चर र हिनज	प्र. गो.	१०
०१.०३	जीवित सुंगुर	प्र.गो.	१०
०१.०४	जीवित भेंडा र बाख्रा:		
	(क) भेंडा	प्र. गो.	१०
	(ख) बाख्रा	प्र. गो.	१०
०१.०५	जीवित कुखुरा अर्थात् लुईचे, गिनीफाउल, हाँस, टर्की, पानी हाँस समेत:		
	(ख) अन्य कुखुरा	प्र. गो.	५
०१.०६	अन्य जीवित जन्तु:		
	(क) मुख्यतः मासु खान हुने प्रकारका जीवजन्तु	प्र. गो.	१०

(७)

१	२	३	४
	(ख) अन्य (चिडियाखानाका जन्तु कुकुर बिरालो समेत) प्र. गो.	१०	
०३.०१	माछा, ताजा (जीवित वा मरेको) चिसो (चिल्ड वा फ्रोजेन)		
	(क) माछा, ताजा (मरेको वा जीवित) चिसो (चिल्ड वा फ्रोजेन) फिला बाहेक	१०%	
	(ख) माछा चिसो (फ्रोजेन) (फिला बाहेक)	१०%	
	(ग) माछाको फिला ताजा र चिसो (चिल्ड)	१०%	
	(घ) माछाको फिला चिसो (फ्रोजेन)	१०%	
०४.०१	दूध र तर, ताजा, नजमाएको वा गुलियो नगरेको	१०%	
०४.०५	चरा चुङ्गीको फुल, फुलभित्रको पहुँलो भाग, ताजा, सुकेको वा सुरक्षित, गुलियो गरेको वा नगरेको:		
	(क) नफुटाएको फुल:		
	(१) हाँस र कुखुराको फुल	१०%	
	(२) अन्य	१०%	
	(ख) अन्य	१०%	
०७.०१	ताजा वा चिसोमा राखेका सागपातहरू:		
	(क) आलु	१०%	
	(ख) टमाटर	१०%	
	(ग) प्याज, छ्यापी, लसुन, पिंडालु र यस्तै लसुन, प्याज जातिका सागपात (जस्तै चार्डम र वेल्स प्याज)	१०%	
	(घ) अन्य	१०%	
०७.०५	सुकेको कोसे सागपातहरू छोडाएको वा नछोडाएको, दलेको वा नदलेको:		
	(१) दलेको	१०%	
	(२) अन्य	१०%	
०८.०१	खजूरको फल, केरा, नरिवल, ब्राजिल सुपारी, काजु, भुईकटहर एमोकेडस (शरीफा), आँप,		

(द)

१	२	३	४
	अम्बा, मलायामा हुने एक किसिमको आँपको जस्तो फल ताजा वा सुकाएको बोक्रा छोडाएको वा नछोडाएको:		
	(क) केरा	१०%	
	(ख) नरिवल		
	(१) ताजा	१०%	
	(ङ) मुईकटहर	१०%	
	(च) एसोकेडस, आँप, अम्बा, मलायाको आँप जस्तो फल	१०%	
०८.०२	रसदार फलफूल, ताजा वा सुकाएको:		
	(क) सुन्तला	१०%	
	(ख) माण्डरीन सुन्तला (तान्जारिन र सास्तुमान समेत) नरम, सुन्तला, विलिङ र अन्य यस्तै रसदार वर्णशंकर	१०%	
	(ग) कागती र निबुआ ज्यामिर	१०%	
	(घ) ग्रेप फ्रुट्स	१०%	
	(ङ) अन्य	१०%	
०८.०३	अंजीर सुकाएको वा ताजा:		
	(१) ताजा	१०%	
०८.०४	अंगूर ताजा वा सुकाएको:		
	(क) ताजा	१०%	
०८.०६	ताजा स्याउ, नास्पाती, श्रोफल:		
	(क) स्याउ	१०%	
	(ख) नास्पाती र श्रोफल	१०%	
०८.०७	ताजा सारो फलफूल	१०%	
०८.०८	बयर ताजा	१०%	
०८.०९	ताजा अन्य फलफूल	१०%	
०८.१०	चिनी नहालेको चिसो गरी सुरक्षित गरिएको (पकाएको वा नपकाएको फलफूल)	१०%	
०८.११	तुरुन्त उपयोग गर्न नहुने स्थितिको सुरक्षित फल-		

(६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
	फूल जस्तै (गन्धक डाइअक्साइड ग्याँसबाट नून पानीमा वा अन्य सुरक्षित गर्ने तरल पदार्थ-द्वारा सुरक्षित गरिएको)	१०%	
०८.१३	खरबूजा र सुन्तला, निबुआ जाति (साइट्रस) फलफूलको ताजा, चिसोमा राखेको, सुकाएको, नून पानी, गन्धक पानी वा अन्य सुरक्षित गर्ने तरल पदार्थमा राखी सुरक्षित गरेको बोक्रा	१०%	
०९.०२	चिया	१०%	
०९.०४	विभिन्न जातको मरीच, विभिन्न जातका खोर्सानी (१) हरियो खोर्सानी	१०%	
०९.१०	पुदीना, केशर, तेजपात (सिन्काउली) अन्य मसलाहरू:		
	(क) (१) काँचो अदुवा	१०%	
	(ख) अन्य (१) काँचो बेसार	१०%	
१०.०१	गहूँ र मेसलिन (गहूँ र मुडुला गहूँ मिसिएको):		
	(क) दुरम गहूँ	१०%	
	(ख) अन्य	१०%	
१०.०२	राई (मुडुला गहूँ)	१०%	
१०.०३	जौ	१०%	
१०.०४	जुनेलो (बोट) जै (आदेना)	१०%	
१०.०५	मकै	१०%	
१०.०६	धान, चामल		
	(क) धान	१०%	
	(ख) कुटेको (तर राम्रो नफलेको)	१०%	
	(ग) अलिअलि कुटेको, मिलमा कुटेको, चिल्लो वा चम्कने पारेको वा नपारेको	१०%	
	(घ) कनिका	१०%	
१०.०७	फापर, कोदो (मिलेट), क्यानरी सिड (चराको आहारा) र कागुनको दाना र अन्य अन्न:		

१	२	३	४
	(क) कोदो	१०%	
	(ख) कागुन	१०%	
	(ग) अन्य	१०%	
११.०१	अन्नको मैदा:		
	(क) गहूँ वा मेसीलनको	१०%	
	(ख) अन्य	१०%	
११.०२	कुटेको अन्न र अन्नको पिठो, तयार पारेको अन्न (जस्तै च्याँखला पारेको, फलेको मोति जस्तो वाटुलो बनाएको वा पिधेको तर त्यो भन्दा बढी केही नगरेको) संकेत नं. १०.०६ अन्तर्गत पर्ने चामल बाहेक, कुटेको च्याँखलाको वा पिधेको वा सिंगो अन्नको कनिका:		
	(क) गहूँको कुटेको वस्तु, पिठो वा डल्ला	१०%	
	(ख) गहूँको बाहेक अन्नको कुटेको वस्तु, पिठो वा डल्ला:-		
	(१) मकैको	१०%	
	(२) चामलको	१०%	
	(३) अरु अन्नको	१०%	
१२.०१	तेलहन र तेल आउने फलफूल सिंगो वा फुटाएको:		
	(क) बदाम (मुमफली)	१०%	
	(ग) ताडी दाना र बियाँ	१०%	
	(घ) भटमास	१०%	
	(ङ) अलस	१०%	
	(च) कपासको दाना (ज्यापु)	१०%	
	(छ) अण्डीको दाना	१०%	
	(ज) सूर्यमुखी फूलको दाना	१०%	
	(झ) तिल	१०%	
	(ञ) तोरी वा रायोको गेडा	१०%	
	(ट) अन्य:		
	(१) सालको बियाँ	१०%	
	(२) अन्य	१०%	

१	२	३	४
१२.०२	तेलहन वा तेल आउने बियाँको तेल ननिकालेको (सस्युँ को पिठो बाहेक) पिठो र मैदा (फुलो)	१०%	
२५.०५	सबै किसिमका प्राकृतिक बालुवाहरू, रंगीन वा रंगहीन, संकेत नं. २६.०१ मा पर्ने धातु मिश्रित बालुवा बाहेक घ. मि.		७०
२५.०६	स्फटिक (प्राकृतिक बालुला बाहेक) संगठित स्फटिक (अलि अलि फुटाइएको, वर्गाकार पारिएको वा रेतिद्वारा वर्गाकार पारिएको भन्दा केही नगरिएको) घ. मि.		७०
२५.०८	खरी:		
	(१) धूलोरूपमा		६%
	(२) अन्य घ. मि.		१००
२५.१३	आग्नेय पत्थर, इमरी, प्राकृतिक कोरुण्डम, प्राकृतिक याकुत (गानेट) र अन्य प्राकृतिक एशसिभहरू, तापित वा अतापित घ. मि.		१००
२५.१५	सिगमरमर, ट्राभरटीन, ईकाइजिन र अन्य चून-द्वारा स्मारक वा भवन बनाउने ढुङ्गा, विशिष्ट गुरुत्व २.५ वा बढी भएको र एलाबास्तर अलि अलि टुक्र्याइएको, अलि अलि वर्गाकार जस्तो पारिएको वा रेटीद्वारा वर्गाकार पारिएको समेत घ. मि.		१५०
२५.१६	ग्रेनाइट (कडा पत्थर), पर्फाइरी, (रेशा नभएको आग्नेय चट्टान), बेसाल्ट, बलौटे ढुङ्गा र अन्य (स्मारक वा भवन बनाइने ढुङ्गा टुक्र्याइएको वा वर्गाकार पारिएको भन्दा बढी केही नगरिएको) घ. मि.		१५०
२५.१७	गिटो र टुक्र्याइएका वा पिँधिएका ढुंगाहरू (तापित वा अतापित), कंकड म्याकाडम र मिश्रित म्याकाडम, साधारण तथा कंक्रीट जोड्दा, सडक धातुकरण गर्दा र अन्य बोझ		

(१२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७९३६

१	२	३	४
	लगाउने काममा प्रयोग गरिने, अग्निप्रष्टर र वाटुलिका पत्थरहरू (शिगल) तापित वा अतापित ढुंगाका साना टुक्राहरू र गिर्खाहरू र संकेत नं. २५.१५ र २५.१६ मा पर्ने ढुंगाको धूलोहरू:		
	(१) सडक निर्माण गर्ने ढुंगाका टुक्राहरू घ.मि.		१००
	(२) नटुक्राछाडएका स-साना ढुंगाहरू घ.मि.		२००
	(३) सिगमरमरका टुक्राहरू र धूलो		६%
	(४) ढुंगाको धूलो (बालु कागज बनाउन काम लाग्ने)		६%
	(५) अन्य ढुंगाको धूलो		४%
	(६) अन्य		१०%
२५.२०	जिप्सम (सेतो क्याल्सियम सल्फेट) एनहाइड्रेट र क्याल्सियम सल्फेट भएका आधारले लेपन गरिएका तर दाँतसाजीको लागि तयार पारिएका विशेष प्रकारका लेपनहरूलाई समावेश नगरी:		
	(क) जिप्सम एनहाइड्राइड घ. मि.		१००
	(ख) अन्य घ. मि.		३०
२५.२१	चून द्रावक र चूनादार ढुंगा, साधारणतया चून र सिमेन्टको उत्पादनमा प्रयोग गरिने घ. मि.		१००
२५.२७	प्राकृतिक स्टियटाइट (साबुन ढुंगा) अलि अलि टुक्राछाडएको वा वर्गाकार पारिएको बाहेक केही नगरिएको समेत, टाल्क (चिप्ले खरी) घ.मि.		१००
४४.०१	बाल्ने दाउरा, मुढा, ठुन्का, हाँगाविंगा वा दाउराको मुढा, चोइटा-चोइटी र काठको धूलो समेत:		
	(क) बाल्ने दाउरा, मुढा, ठुन्का, हाँगाविंगा		२००
	(ख) काठको खेर फालेको पदार्थ र काठको धूलो समेत		२००

(१३)

१	२	३	४
४४.०२	काठको कोइला कडा बोक्राको र गुभोको समेत डल्लो पारेको वा नपारेको		६०%
४४.०३	खस्रो काठ (बोक्रा ताछेको वा नताछेको)		
	(क) गुभो भएको काठ		२००%
	(ख) चीर देवदार सल्लो जातका चिरान गर्ने र पातलो बोक्रा भएका काठ		२००%
	(ग) चीर देवदार सल्लो जातका बाहेक अरु जातका चिरान गर्ने र पातलो बोक्रा भएका काठ		२००%
	(घ) अन्य (बल्लाबल्ली समेत)		२००%
४४.०४	चारपाटे वा अर्ध चारपाटे तर त्यो भन्दा बढी नबनेको काठ:		
	(क) चीर देवदार र सल्लो जातको		२००%
	(ख) अन्य		२००%
४४.०५	लम्बाइमा चिरेको, ताछेको वा खुर्केको अन्य केही नगरेको मोटाइमा ५ मि. मि. भन्दा बढी हुने काठ:		
	(क) चीर देवदार र सल्लो जातको		१४०%
	(ख) अन्य		१४०%
४४.०७	रेल र ट्रामको काठको स्लीपर (पटरी) हरू		१४०%
४४.०६	पांग्रामा प्रयोग हुने काठ, काठको चिरेको खांवा, घोचा, वला, तिखारेको तर लम्बाइमा नचिरेको, टुक्रा काठ, ड्राउन काठ (बंग्याएको), गुभोदार काठको टुक्रा वा छेस्का, कुनै तरल पदार्थ छान्ने वा भिनेगार उत्पादनको कामका निमित्त चिल्लो पारेको काठ, चोइटा काठको छडी, खस्रो गरी काँटछाँट गरेको तर दोब्रचाएको, नबंग्याएको वा अरु थोक नबनाएको टेक्ने लट्ठी, छाताको डण्डी, औजारको डण्डी वा त्यस्तै सामान बन्न सक्ने काठ:		

(१४)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
	(क) गुभोदार काठको टुक्रा टुक्रो वा छेस्का छेस्की		१४०%
	(ख) अन्य		१४०%
४४.११	काठको रेशा बनाउने फल्याक वा अन्य बनस्पति पदार्थ प्राकृतिक वा कृत्रिम चोपबाट जोडिएको वा अन्य यस्तै पदार्थद्वारा जोडिएको वा नजोडिएको:		
	(क) खँदिलो रेशा बनाउने काठको बोर्ड (हार्डबोर्ड)		१४०%
	(ख) अन्य		१४०%
४४.१२	काठको ऊन र काठको पिठो		४०
४४.१३	रण्डा लगाएको, खोल्सा पारी काटेको (टंग ग्रुम्ड), दाँती पारी काटेको (रिवेटेड), सलामी वा ढलुवा पारी काटेको, जोर्नी, माझको जोर्नी, बाटुलो पारी काटेको वा माझमा लाउने बाटुलो गरी काटेको वा यस्तै प्रकारको काठ (चौकोसका सामान, घर बनाउने काठका सामान, पारक्वेटको निमित्त बरासि (फ्रिजेज) वा नबनाएको फ्लोरिंगको काठहरू,		
	(क) सल्लो जातिको		४०%
	(ख) अन्य		४०%
४४.१४	लम्बाइमा चिरेको, ताछेको वा खुर्केको तर अन्य केही नगरिएको ५ मि. मि. भन्दा बढी बाक्लो हुने गरी नबनाएको काठ (चिल्लो पारिएको काठको पातलो फलेक (भेनिष्ठा), प्लाइउडको लागि फलेक ५ मि. मि. भन्दा बढी बाक्लो नभएको)		४०%
४४.१५	प्लाइउड, ब्लक बोर्ड, पत्र-पत्र पारी बनाएको (लेमिनबोर्ड) व्याटेनबोर्ड र यस्तै पत्र-पत्र पारी बनाएको काठको उत्पादन, पातलो		

(१५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएको छ। मन्त्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
	चिल्लो काठको चादर मढेको काठको फलेक, पाता जडेको काठ माक्वेटी (रंगीन काठहरू जडेको सजावटको सामान):		
	(क) काठको पाता मात्र पूर्णरूपमा भएको प्लाइउड		२०%
	(ख) ब्लाकबोर्ड, लेमिनबोर्ड, व्याटेन बोर्ड र यस्तै पत्र-पत्र पारी बनाएको काठको उत्पादन		२०%
	(ग) अन्य		२०%
४४.१७	"उन्नत" काठको पाता, ठुन्को वा यस्तै		२०%
४४.१८	पुनः निर्मित काठ, चिल्लो पारी बनाएको काठ (रण्डा लगाउँदा निस्कने काठको पातला पातला टुक्राहरू) काठका टुक्रा, काठको धूलो वा पिठो वा अरु काठमय वस्तुको अदृशे संकलन, प्राकृतिक वा कृत्रिम चोप वा अरु प्रांगारिक तत्वले जोडिएको पाता, ठुन्का वा यस्तै सामान		२०%
४४.१९	काठका दाना, काठबाट ढालेको तखता, कोठाको भित्ताको तल चारतिर रहने काठको फल्याक (स्काँटिंग) र अरु ढालेको काठहरू		२०%
४७.०२	खेर जाने कागज र कागज बोर्ड, रद्दी कागजका सामान वा रद्दी पेपर बोर्डका सामान कागज बनाउने काममा मात्र आउने		३०%
५५.०६	खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएको कपासको धागो:		
	(१) सुती गोली तथा रिल धागो		५%
	(२) अन्य		माफी
५५.०९	कपासमा बुनिएका अन्य कपडा:		
	(क) वजनमा ८५% वा सो भन्दा बढी कपास भएको रासायनिक तरिकाले नधोइएको र मिहिन नगरेको कपडा:		
	(२) अन्य		२०%

(१६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
---	---	---	---

(ख) वजनमा ८५% वा सो भन्दा बढी कपास भएको, रासायनिक तरीकाले धोएको, रंगाएको छापेको वा मिहिन गरेको, नखुम्चिने र अरगण्डी प्रोसेस समेत गरेको अन्य कपडा:

(२) अन्य

२०%

५७.०३ सनपाट र अरू कपडाको लागि रेशा हुने बोक्रा अन्यत्र उल्लेख नभएको वा समावेश नगरेको काँचो वा प्रशोधित तर नकाटेको, डोरा र ह्यसको अवशेषबाट बनेको सामान (तन्काएको वा सफा गरेको झुत्वा र डोरी समेत):

१०%

६८.१४ ब्रेक, क्लचको लागि उपयुक्त हुने घर्षणका सामग्री (टुकरा, पांग्रो, बासर, लामो सानो टुकरा, चादर-पातामुट्टा र यस्तै) अस्वेस्ट-समा आधारित वा अन्य खनिज पदार्थ वा सैलु-लोज पदार्थमा आधारित कपडा वा अरू पदार्थ मिसिएको वा नमिसिएको संकेत नं. ८७.०४ पछिको

१५%

द्रष्टव्य:-

अस्थायी पैठारी गरी ल्याएको ट्रघाक्टर-मा दिन १ को ५०।- (पचास रुपैयाँ) का दरले अस्थायी पैठारी महशूल असूल गरिनेछ, तर टेलर फीट भएको ट्रघाक्टर वा टेलर मात्र अस्थायी पैठारी प्रतिदिन रु.२००।- (दुई सय) का दरले अस्थायी पैठारी महशूल असूल गरिनेछ । यसरी पैठारी गरी ल्याएको ट्रघाक्टर वा टेलर ३ महीना भन्दा बढी नेपाल अधिराज्यमा राख्न पाइने छैन । तर मालवस्तु बोकी ल्याएको टेलर सहितको ट्रघाक्टर १२ घण्टाभित्र फर्की गएमा सो

(१७)

दृघाक्टरको अस्थायी पंठारी महशूल लिइने छैन ।

संकेत नं. ८७.१४ पछिको

द्रष्टव्यः

अस्थायी तवरबाट पंठारी गरी ल्याएका मोटरकार, स्टेशन वाइगन, लेण्डरोभर जीप, ट्रक, लहरी, भ्यान र मोटरसाइकल आदि सवारीका साधनहरू तिनका टेलर समेतमा निम्न लेखिएबमोजिम भन्सार महशूल लगाई असूल उपर गरिनेछः-

(ग) कार्नेमा ल्याएका गाडी (मोटर र भेहिकल्स) वा मोटर साइकल श्री ५ को सरकारले स्वीकृति दिएमा बाहेक नेपाल अधिराज्यभर बेच-बिखन, दान-उपहार तथा नामसारी समेत गर्न पाइने छैन । तर श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिई बेच-बिखन, दान-उपहार तथा नामसारी गराएमा वा गरेमा लाग्ने भन्सार महशूलको अतिरिक्त थप २५% भन्सार महशूल लाग्नेछ ।

उपरोक्त उल्लेखित मालवस्तुहरू बाहेक अन्य मालवस्तुहरूमा आर्थिक ऐन, २०४५ को अनुसूची-१ मा उल्लेखित भन्सार महशूल दर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
अतिरिक्त भन्सार महशूलः

१. साधारण भन्सार महशूल लाग्ने मालवस्तुको मूल्यमा देहायबमोजिमको थप अतिरिक्त भन्सार महशूल लाग्नेछः-

<u>साधारण भन्सार महशूल दर</u>	<u>अतिरिक्त भन्सार महशूल</u>
(क) ५ प्रतिशत र १० प्रतिशतमा	२५ प्रतिशत
(ख) १५ प्रतिशत र २० प्रतिशतमा	३५ प्रतिशत

(१८)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) २५ प्रतिशत र ३० प्रतिशतमा	४५ प्रतिशत
(घ) ५० प्रतिशत वा सो भन्दा माथिमा	५५ प्रतिशत

तर, नेपालमा उत्पादन हुने खालको शत प्रतिशत कृत्रिम रेशा वा कृत्रिम रेशा तथा ऊनी धागोको मिश्रणबाट बुनिएको कपडाको पैठारी मूल्यमा १०० प्रतिशत अतिरिक्त भन्सार महशूल लगाई असूल गरिनेछ ।

२. देहायका मालवस्तुहरूको पैठारीमा अतिरिक्त भन्सार महशूल लाग्ने छैन :-
१. उद्योगहरूले पैठारी गर्ने मेशीनरी तथा उत्पादनको अवस्थामा बिक्रीकर बुझाउने उद्योगहरूले पैठारी गर्ने कोरामाल, सहायक कोरामाल र रासायनिक पदार्थ ।
  २. औषधि र औषधोपचारका उपकरण तथा मालसामान ।
  ३. कृषि औजार तथा कीटनाशक औषधि ।
  ४. सिचाइको लागि प्रयोग हुने पम्प र टर्भूबवेल ।
  ५. लेख्ने र छाप्ने कागज ।
  ६. कच्चा ऊन ।
  ७. वैज्ञानिक प्रयोगशालासम्बन्धी उपकरण तथा कम्प्युटर ।
  ८. अग्ररबत्ती ।
  ९. अवीर, केशरी, सिन्दूर ।
  १०. अल्मोनियम भाँडा ।
  ११. सूती कपडा, सूती साडी ।
  १२. कापी, रजिष्टर, नोटबुक ।
  १३. तन्ना, तौलिया, रुमाल, गम्छा ।
  १४. किलाकाँटी, नटबोल्ड ।
  १५. केमिकल ।
  १६. खेलकूदको उपकरण ।
  १७. गुड सख्खर ।
  १८. काँचको तथा प्लाष्टिकको चूरा ।
  १९. सूती चादर ।
  २०. साइकल, रिक्सा तथा सोको पार्टपूजा तथा टाबर टर्भूव ।
  २१. शिशु आहार तथा धूलो दूध ।
  २२. धाराको सामान ।
  २३. फलामे तयारी सामान ।
  २४. बिजुलीको बल्ब, टर्भूबलाइट ।

(१९)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२५. बिजुलीको सामान (फिटिङ्ग)
२६. लेख्ने छाप्ने मसी ।
२७. मसला (जिरा, मरीच, धनिया आदि)।
२८. लुब्रिकेन्टस् ।
२९. बस ट्रक र सोको च्यासेस ।
३०. स्टेशनरी सामान ।
३१. सूती ।
३२. हाते ज्यावल ।
३३. चिया तथा कफी ।
३४. प्लाइउड ।
३५. खैनी, जर्दा ।
३६. इयाल ढोकाको सामान ।
३७. टयाक्टर ।
३८. अटोरिक्सा ।
३९. पानपत्ता ।
४०. ऊनी कम्बल ।
४१. हेर्ने ऐना ।
४२. डोरी (नाइलन डोरी बाहेक) ।
४३. मट्टीतेलबाट चल्ने स्टोभ तथा चूल्हो ।
४४. डिबिया तथा लालटेम ।
४५. अलकत्रा ।
४६. बिजुलीको खम्बा ।
४७. प्रेशर कुकर ।
४८. डुप्लिकेटिङ्ग पेपर ।
४९. कोइला ।
५०. रेयन, अलपक्का कपडा ।
५१. खानेपानीको लागि प्रयोग हुने ट्यूबवेल पम्प ।
५२. चिनी ।
५३. पौष्टिक आहारको रूपमा प्रयोग हुने हर्लिकस, भीमा, प्रोटिनेक्स, कम्प्लान आदि ।
५४. जीवित जीवजन्तु ।
५५. जीवजन्तुबाट उत्पादित वस्तु ।

(२०)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५६. तरकारी ।
५७. खाद्यान्न र पिठो ।
५८. दलहन ।
५९. तेलहन गोडा ।
६०. खुर्सानी ।
६१. बेसार ।
६२. अदुवा ।
६३. ताजा फलफूल ।
६४. ताजा माछा ।
६५. इन्सुलेटर ।
६६. टाइपराइटर र सोको पार्टपुर्जा ।
६७. डुप्लिकेटिङ्ग मेशीन ।
६८. साबुदाना ।
६९. फायर ब्रिक्स ।
७०. माटाको भाँडा ।
७१. कम्प्युटर पार्ट्स ।
७२. हुलाक टिकेट, बैंक नोट, चेकबुक, ट्राभलर्स चेक ।

३. पैठारीमा अतिरिक्त भन्सार महशूल छूट भएका उपरोक्त उल्लेखित ७२ वटा मालवस्तु उत्पादन गर्ने कुनै स्वदेशी उद्योगले आफ्नो उद्योगको प्रयोगको लागि कच्चा पदार्थ पैठारी गरेमा त्यस्ता कच्चा पदार्थको पैठारीमा अतिरिक्त भन्सार महशूल लाग्नेछैन ।
४. अधिकतम सौविध्य प्राप्त देशहरूबाट पैठारी हुने मालवस्तुहरूमा लाग्ने अतिरिक्त भन्सार महशूल दरको पाँच प्रतिशत छूट दिइनेछ ।
५. छाला उद्योगले प्रयोग गर्ने कच्चा पदार्थ र रासायनिक पदार्थहरूको पैठारीमा अतिरिक्त भन्सार महशूल लाग्नेछैन ।
६. अतिरिक्त भन्सार महशूलमा आंशिक छूट दिने अन्य सबै व्यवस्था खारेज गरिएको छ ।

समिकारक महशूल:

नेपाल अधिराज्यमा मालवस्तुहरू पैठारी हुँदा नेपालमा ती मालवस्तुहरूमा जति अन्तःशुल्क लाग्ने गरेको छ, सो बराबरको दरमा समिकारक (Countervailing) महशूल लगाई असूल गरिनेछ । तर देहायको अवस्थामा निम्नबमोजिम हुनेछ:-

(२१)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएको छ, मात्र लागु हुनेछ।

- (क) औद्योगिक कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने मालवस्तुहरू उद्योगले पैठारी गर्दा त्यस्ता मालवस्तुको पैठारीमा समिकारक महशूल लाग्नेछैन ।
- (ख) अन्तःशुल्क दरबन्दीमा उल्लेख भएको तर नेपाल अधिराज्यमा हालसम्म उत्पादन भै नसकेका मालवस्तु पैठारी हुँदा समिकारक महशूल लाग्नेछैन ।
- (ग) चिनीको पैठारीमा समिकारक महशूल लाग्नेछैन ।

विविध

१. गुण्टा, झिटी, भारी आदेशानुसार यात्रुहरूले महशूल भाफीमा ल्याउन पाउने मालसामान बाहेक अन्य मालसामानहरू विदेशबाट आफूसंगै ल्याएको (एकम्पनिड) वा आफू आउनु भन्दा अघि वा पछि ल्याएको (अनएकम्पनिड) मालसामानमा साधारण भन्सार महशूल, अतिरिक्त भन्सार महशूल तथा समिकारक महशूलको सट्टामा निम्नबमोजिम समदरको भन्सार महशूल लाग्नेछः-

- (क) २० प्रतिशतसम्म साधारण भन्सार महशूल लाग्ने मालवस्तुमा -५० प्रतिशत,
- (ख) २० प्रतिशतभन्दा बढी ३० प्रतिशतसम्म साधारण भन्सार महशूल लाग्ने मालवस्तुमा -७५ प्रतिशत,
- (ग) ३० प्रतिशतभन्दा बढी ७० प्रतिशतसम्म साधारण भन्सार महशूल लाग्ने मालवस्तुमा -१२५ प्रतिशत,
- (घ) ७० प्रतिशतभन्दा बढी साधारण भन्सार महशूल लाग्ने मालवस्तुमा -१७५ प्रतिशत ।

तर, अतिरिक्त भन्सार महशूल नलाग्ने गरी तोकिएका निम्न मालवस्तुहरू पैठारी हुँदा समदर नलगाई प्रचलित साधारण भन्सार महशूल लागू हुनेछ :

- (क) उद्योगहरूले पैठारी गर्ने मेशीनरी तथा उत्पादनको अवस्थामा बिक्रीकर बुझाउने उद्योगहरूले पैठारी गर्ने कोरामाल, सहायक कोरामाल र रासायनिक पदार्थ,
- (ख) औषधि र औषधोपचारका उपकरण तथा मालसामान,
- (ग) कृषि औजार र कीटनाशक औषधि,
- (घ) सिंचाइको लागि प्रयोग हुने पम्प र टर्बोबेल,

(२२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

- (ङ) लेख्ने छाप्ने कागज,
(च) कच्चा ऊन, र
(छ) वैज्ञानिक प्रयोगशाला सम्बन्धित उपकरण तथा कम्प्युटर ।
२. नेपाली प्रकाशकले नेपाल अधिराज्य बाहिरबाट मुद्रण गरी ल्याएको पुस्तकको व्यावसायिक छपाई बापत लाग्ने मूल्यमा पाँच प्रतिशत भन्सार महशूल लगाइनेछ ।
३. बिलेट उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने कच्चा पदार्थको पैठारीमा लाग्ने भन्सार महशूलमा ५० प्रतिशत छूट दिइनेछ ।
४. निम्नलिखित मालवस्तुको पैठारीमा लाग्ने भन्सार महशूल पूर्णरूपले छूट दिइनेछः-
- (क) पर्यटन उद्योगको प्रचार तथा प्रवर्द्धनको लागि नेपाल अधिराज्य बाहिरबाट छपाई ल्याएको स्तरीय प्रचार सामग्री,
(ख) सौर्यशक्ति, गोबरग्याँस लगायत सबै वायोग्याँसको लागि आवश्यक पन उपकरणहरू र त्यसका पार्टपूजाहरू,
(ग) ट्रलिबस सेवा सञ्चालन तथा विस्तारको लागि पैठारी गरिने यन्त्र, उपकरण, ट्रलिबस तथा त्यसका पार्टपूजाहरू,
(घ) स्वीकृति प्राप्त स्तरीय अस्पताल सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने उपकरण तथा औजारहरू, र
(ङ) कृषिजन्य उत्पादन, फलफूल, माछा आदि सुरक्षित गर्न निर्माण गरिने शीत भण्डारहरूको लागि आवश्यक पर्ने यन्त्र तथा उपकरणहरू ।
५. नेपाल अधिराज्यमा खिचिएको फिल्म धुन वा प्रिण्ट गर्न वा डेभलप गर्न विदेश लगी पैठारी गरेको फोटोहरूमा मूल्यको १० प्रतिशतका दरले भन्सार महशूल लाग्नेछ ।
६. यस अनुसूचीको महल नं. ४ मा जतिमुकं दर उल्लेख भएको भए तापनि हुङ्गा, बालुवा, गिट्टी तथा काठ बाहेक अन्य मालवस्तुको निकासीमा भन्सार महशूल ०.५ प्रतिशतको दरले लगाइनेछ ।
७. तयारी पोशाक उद्योगले वण्डेड बेयर हाउसको व्यवस्था अन्तर्गत रेयन कपडा पैठारी गर्दा भन्सार महशूल बापत १० (दश) प्रतिशतको हिसाबले मात्र बैंक ग्यारेण्टी लिइनेछ ।

भन्सार महशूलको लागि मूल्य निर्धारणसम्बन्धी व्यवस्था

१. निकासी हुने माल वा वस्तुको मूल्य निर्धारण गर्दा नेपाल अधिराज्यको भन्सारको

(२३)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएको मात्र लागु हुनेछ।

- प्रचलित मूल्य (एफ. ओ. बी.) कायम गरी निकासी भन्सार महशूल लिइनेछ ।
२. पैठारी हुने मालसामानको भन्सार प्रयोजनको लागि मूल्य कायम गर्दा नेपाल अधिराज्यको भन्सारसम्म पर्ने आएको ढुवानी र बीमा खर्च समेत जोडी (सी. आई. एफ.) मूल्य कायम गरिनेछ ।
  ३. क्षेत्रीय मूल्याङ्कनमा मालवस्तुहरूको एफ. ओ. बी. मूल्य कायम भएको रहेछ भने त्यस्तो मूल्यमा भाडा भरोट तथा बीमा खर्च बापत मालको मूल्यमा ५% प्रतिशत थपि सी. आई. एफ. मूल्य कायम गरी भन्सार महशूल असूल गरिनेछ ।
  ४. हवाई मार्गबाट पैठारी हुने मालवस्तुहरूको ढुवानी खर्च निर्धारण गर्दा स्थल मार्गबाट नेपाल अधिराज्यका सीमानास्थित भन्सार कार्यालयहरूमा मालसामान पैठारी गर्दा लाग्ने ढुवानी खर्च सरह खर्च जोडी भन्सार महशूल लिइनेछ ।

अनुसूची-२

अन्तःशुल्क दरबन्दी

संकेत नं.	वस्तुको विवरण	इकाई	दर
०१-१	चिनी	मोल प्रतिशत	६%
०१-२	खाँडसारी चिनी (भ्याकुम प्यान र भ्याकुम इभापोरेटरको प्रयोग नगरी उत्पादन गरेको चिनी)	मोल प्रतिशत	३.२५%
०२-३	(क) उच्चकोटीको मदिरा ३५ यू. पी. शक्ति र सो भन्दा बढी शक्तिको उच्च खालको मदिरा	प्रति एल.पी.लि. रु.	५८।८ वा मो. प्र.श. १००% मा जुन बढी ।
०३-१	(क) प्रति हजार खिल्ली रु. ३५।- सम्म मोल पर्नेमा	प्रति हजार	रु. १५।५७ वा मो. प्र. श. ३५% मा जुन बढी ।

(२४)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
(ख)	प्रति हजार खिल्ली रु. ३५१- भन्दा बढी रु. ५०१- सम्म मोल पर्नेमा	प्रति हजार	रु. ३२।५५ वा मो. प्र. श. ६५% मा जुन बढी।
(ग)	प्रति हजार खिल्ली रु. ५०१- भन्दा बढी रु. ७५१- सम्म मोल पर्नेमा	प्रति हजार	रु. ७५।६० वा मो. प्र. श. ६५% मा जुन बढी।
(घ)	प्रति हजार खिल्ली रु. ७५१- भन्दा बढी रु. १००१- सम्म मोल पर्नेमा	प्रति हजार	रु. ६६।७५ वा मो. प्र. श. ६५% मा जुन बढी।
(ङ)	प्रति हजार खिल्ली रु. १००१- भन्दा बढी रु. २००१- सम्म मोल पर्नेमा	प्रति हजार	रु. १८३।७५ वा मो. प्र. श. ६५% मा जुन बढी।
(च)	प्रति हजार खिल्ली रु. २००१- भन्दा बढी रु. २४०१- सम्म मोल पर्नेमा	प्रति हजार	रु. १८६।- वा मो. प्र. श. ८०% मा जुन बढी।

(२५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएको छ, मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
(छ)	प्रति हजार खिल्ली रु. २४०१- भन्दा बढी रु. ३००१- सम्म मोल पर्नेमा	प्रति हजार	रु. २२२।६० वा मो. प्र. श. ८०% मा जुन बढी।
(ज)	प्रति हजार खिल्ली रु. ३००१- भन्दा बढी मोल पर्नेमा	प्रति हजार	रु. २७८।२५ वा मो. प्र. श. ८५% मा जुन बढी।
०३-२	<u>बिडी (सूर्तीबाट तयार भएको सबै प्रकारको बिडी)</u>		
(क)	सूर्ती र पत्ताबाट बनेको बिडी	प्रति हजार	रु. ५।२५ वा मो. प्र. श. २०% मा जुन बढी।
(ख)	सूर्ती र कागजबाट बनेको बिडी	प्रति हजार	रु. ६।३० वा मो. प्र. श. २५% मा जुन बढी।
(ग)	सूर्ती र कागजबाट बनेको फिल्टर भाएको बिडी	प्रति हजार	रु. ७।३५ वा मो. प्र. श. २५% मा जुन बढी।
०६-२	सबै किसिमका खाद्य वनस्पति घ्यू (मार्जरिनहरूसमेत)	मोल प्रतिशत	८%
०६-३	सबै किसिमका खाद्य प्रशोधित तेल (मार्जरिनहरू समेत)	मोल प्रतिशत	३.५%
१३-१	सिमेन्ट	मोल प्रतिशत	२०%

(२६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
१६-२	सबै प्रकारका कृत्रिम ऊनी धागो	प्रतिकिलोग्राम	रु. २०।-
१८-२	<u>टेलिभिजन</u>		
	(क) साधारण (श्याम श्वेत)	मोल प्रतिशत	१२%
	(ख) रंगीन	मोल प्रतिशत	१५%

यस अनुसूचीमा उल्लेख नभएका कुरामा आर्थिक ऐन, २०४५ को अनुसूची-५ बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची-३
बिक्रीकरको दरबन्दी

१. बिक्रीकरको दर :

संकेत नं.	माल वा वस्तुको नाम तथा विवरण	करको दर प्रतिशतमा
८.२	सुख्खा फलफूल सबै किसिमको	१५
८.३	सबै किसिमको सुपारी	१५
९.६	पानको मसला	१५
१२.३	तेलहन (ज्यापु, भटमास, आलस, तील र त्यस्तै तेलहन)	माफी
१२.३	(क) तोरीको गोडा वा दाना	५
२४.३	(घ) सिगार र सिगारिलिस	२०
२४.४	नस, जर्दा र खैनी	१५
२४.६	अन्य	२०
२५.७	सेतो सिमेन्ट	२०
४२.२	सफरका सामान (सबै वस्तुबाट बनेको)	२०
६०.५	अन्य तयारी वस्तुहरू	२०
८५.४	(क) अन्य घरेलु प्रयोगका बिजुलीका मेशिनरी उपकरण र पार्टपूजा (भ्याकुम क्लिनर र दाह्ली काट्ने यन्त्र सहित)	२०
८५.५	ट्रान्समिटर तथा रिसिभरहरू, रेडियो र पार्टपूजा	२०
८५.६	(ख) टेलिभिजनको पार्टपूजाहरू	१०
९७.२	खेल्ने तास	२०

२. स्वदेशमा स्थापित स्टेनलेस स्टीलका भाँडाहरू बनाउने उद्योगले बिक्री गर्ने भाँडा-कुँडाहरूमा हाल लागी आएको बिक्रीकरमा २५ प्रतिशत छूट दिइनेछ ।

३. डिष्टिलरीबाट उत्पादन हुने निम्नकोटीको मदिराको बिक्रीमूल्य वा न्यूनतम ग्यारेण्टीको रकमलाई दोब्बर गर्दा हुने रकम जुन बढी हुन्छ सोही रकमलाई बिक्रीमूल्य कायम गरी दरबन्दी अनुसार बिक्रीकर असूल गरिनेछ ।
४. रकम र सरकारी ठेक्का बन्दोबस्त ऐन, २०२० बमोजिम ठेक्का बन्दोबस्त भएका मदिराको बिक्रीकर ठेक रकमलाई दोब्बर गरी बिक्रीमूल्य मानी सोमा बिक्रीकर असूल गरिनेछ ।
५. स्वदेशी उद्योगहरूले आफ्नो उत्पादनको निमित्त प्रयोग गर्न पैठारी गर्ने वा बिक्रीकरमा दर्ता भएका बिक्रेताबाट खरीद गर्ने औद्योगिक कच्चा पदार्थहरूमा सो उद्योगले उत्पादन गर्ने मालसामानमा लाग्ने बिक्रीकरको दरभन्दा बढी भएमा यसरी पैठारी वा खरीद गरिएको कच्चा पदार्थहरूमा लाग्ने बिक्रीकरको दर उत्पादनमा लाग्ने दर सरह मात्र हुनेछ ।
६. स्वदेशमा उत्पादित सूती कपडा (तयारी पोशाक बाहेक) को बिक्रीमा बिक्रीकर पूर्णरूपमा माफी गरिएको छ । तर सूती र कृत्रिम वा अन्य रेशा मिश्रित, धागोबाट बनेको कपडा भएमा सोही अनुपातको आधारमा बिक्रीकर लगाई असूल उपर गरिनेछ ।
७. पैठारीमा कर छूट पाउने व्यक्ति वा संस्थाले कुनै मालसामान वा वस्तु पैठारी गरेमा कर छूट पाउने रहेछ भने त्यस्तो मालसामान वा वस्तु बिक्रेतामा दर्ता भएका स्वदेशी उद्योगहरूबाट खरीद गरेमा त्यस्तो मालसामान वा वस्तुमा लागेको कर फिर्ता दिइनेछ ।
८. कुनै उद्योगलाई आवश्यक पर्ने कच्चापदार्थ, सहायक कच्चापदार्थ, यन्त्र उपकरण तथा औजारहरू पैठारी गर्दा बिक्रीकर नलान्ने रहेछ भने त्यस्ता उद्योगले स्वदेशका उद्योगबाट खरीद गर्ने उक्त मालवस्तुमा बिक्रीकर लगाइने छैन ।
९. कुनै उद्योगले आफ्नो उत्पादन पब्लिक लिमिटेड कम्पनी वा सार्वजनिक व्यापारिक संस्थान मार्फत बिक्री गरेमा बिक्रीकरको दरबन्दी अनुसार नै बिक्रीकर लाग्नेछ ।
१०. विदेशबाट पैठारी हुने सिमेन्टमा (सेतो सिमेन्ट बाहेक) बिक्रीकर प्रयोजनको लागि थ्री ५ को सरकारले तोकेको मूल्यमा दरबन्दी बमोजिम बिक्रीकर असूल गरिनेछ ।
११. उत्पादनमा बिक्रीकर तिर्ने उद्योगहरूले पैठारी गर्ने कोरामाल, सहायक कोरामाल तथा रासायनिक पदार्थहरूको भन्सारले कायम गरेको मूल्यमा लागेको भन्सार महशूल जोडी हुन आउने रकममा र बिक्रेतामा दर्ता भएका अन्य उद्योगहरूबाट त्यस्ता औद्योगिक कच्चा पदार्थहरू स्थानीय रूपमा खरीद गरेमा उद्योगले

कायम गरेको लागत मूल्य (एन्क्वैस्ट्री प्राईस) मा अन्तःशुल्क जोडी हुन आउने रकममा दरबन्दी अनुसारको अप्रिम बिक्रीकर असुल उपर गरिनेछ । त्यस्तो अप्रिम बिक्रीकरको रकम पछि उद्योगले मासिक रूपमा दाखिला गर्नपर्ने बिक्रीकर रकमबाट कट्टा गरी हिसाब मिलाइनेछ र अप्रिम बिक्रीकरलाई म्यादमित्र मासिक रूपमा दाखिला गरे सरह मानिनेछ ।

१२. यस अनुसूचीमा उल्लेख भएका बाहेक बिक्रीकरको दर र अन्य व्यवस्था आर्थिक ऐन, २०४५ को अनुसूची-६ बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची-४

हवाई उडान कर

आ. व. २०४६।४७ मा प्रति हवाई यात्रुबाट देहायबमोजिम हवाई उडान कर लगाई असुल उपर गरिनेछः-

<u>आन्तरिक उडानतर्फ</u>	<u>हवाई उडान करको दर</u>
(क) भद्रपुर, विराटनगर, राजबिराज, जनकपुर, सिमरा, भरतपुर, पोखरा, सिद्धार्थनगर र काठमाडौँबाट उडान गर्नेमा	रु. ३०१- प्रति यात्रु
(ख) नेपालगञ्ज, दाङ, धनगढी र महेन्द्रनगरबाट उडान गर्नेमा	रु. २०१- प्रति यात्रु
(ग) बाँकी अन्य स्थानहरूबाट उडान गर्नेमा	रु. १०१- प्रति यात्रु

अन्तर्राष्ट्रिय उडानतर्फ

अधिराज्यभित्र बाहेक अन्य जुनसुकै मुलुकको लागि उडान गर्नेमा

रु. ३००१- प्रति यात्रु

आज्ञाले,

ईश्वरबहादुर श्रेष्ठ

श्री ५ को सरकारको सचिव

लालमोहर सदर मिति:- २०४६।१।२४।२